

П. Феденко — Після англійських виборів  
І. Попович — Листопадіві дні на Буковині  
В. Дорошенко — Іван Боберський  
Л. Чикаленко — Осінь 1919 року  
В. Чапленко — За єдність української науки.

## Чого хочемо від ЦПУЕ?

З'їзд делегатів української еміграції в Ділінгені пройшов у напруженій атмосфері, котра при кінці «розрядилася» і учасники та присутні гості могли бачити й чути слова згоди, радості, зворушення і надії. Воно трохи дивно, що потрібно було вносити лірично-драматичний елемент у таку просту справу, як організація правової і матеріальної допомоги нашій еміграції. Уважаємо, що тут (коли говорити про захоплення і сльози) відбулося змішування понять: люди прийшли з політичними бажаннями й надіями на той з'їзд, що мав завдання не політичне. Бо, наприклад, чи можна допустити, щоб завідувач освітнього відділу при ЦПУЕ провадив справу освіти в дусі партійно-політичному або щоб відділ суспільної опіки уважав свою роботу за політичну? Це функції громадсько-допомогові і з ними політика не має що робити.

Якщо члени котроїсь політичної групи, що належать до Управи ЦПУЕ, хотіли б використати ту чи іншу позицію ЦПУЕ в своєму партійному дусі, то вони прогрішилися б проти головної засади, на якій мусять стояти кожна національно-громадська установа: проти **безсторонності** (безпартійності).

Ми вважаємо, що ЦПУЕ не може і не сме бути майданом партійно-політичної боротьби. ЦПУЕ в своїй праці не мусять дивитися на партійну приналежність того чи іншого українця; для ЦПУЕ має бути зовсім байдуже, з якої частини України походить та чи інша особа. Допомога правна, моральна, культурна і матеріальна має бути дана всім українцям, що дійсно її потребують.

Найголовніше, чого сподівається наше громадянство від нової Управи ЦПУЕ, — це **охорона правопорядку й законності** в нашому українському середовищі. Всіх зусиль треба доложити на те, щоб припинити і покарати всякі злочинства, застрашування, що, на жаль,

раз у раз трапляються в наших таборах. Треба зліквідувати систему «кумівства», що закорінилася в багатьох таборах на шкоду широкій масі нашої еміграції. Коли б ЦПУЕ цього завдання — очищення задушливої атмосфери — не виконало, то даремно проливалися сльози захоплення й радості на з'їзді в Ділінгені. Краще енергійним, одностайним виступом проти порушників права й порядку висунути сльози покритих наших земляків, ніж проливати сльози від зворушення на з'їзді, а потім бачити, що після тих чутих сцен на місцях нічого не змінилося: що таборами і надалі обкрадає свій рідний «глитай, або ж павук», а над правом і порядком стоїть давній знайомих — «Держиморда» із таборової поліції...

А тепер пару слів про політику. Деякі наївні люди вважають, що з'їзд у Ділінгені здійснив «національне об'єднання». Це помилка. Там відбувся малий компроміс між різними групами щодо праці в допомоговій організації — ЦПУЕ. На політичному фронті маємо й надалі роз'єднання. Є КУК, що об'єднує всі політичні групи, окрім «блискучого відокремлення», і є «блискуче відокремлення» з претензіями єдино і виключно репрезентувати українську справу в світі і на Україні. Не може бути мови про «єдиний національний фронт», поки ця група не зрозуміє, що вона своїми сепаратними виступами нищить ідею національної консолідації і компромісу наш рух у світі, як незрілий, хаотичний, неважкий.

Тому на «восторги і сльози» дивимось тверезо: буде за гарними словами реальне, творче і чесне діло, — ми перш приєднаємося до спільної роботи. Не буде за словами про єдність і згоду наслідків, яких собі бажає широка маса нашого народу на чужині і в Україні, — будемо вважати, що всі сцени зворушення були даремні й непотрібні.

Ждемо діла!

французькі частини з окупованих областей Німеччини та Австрії.

Хоч хвиля страйків не зменшується, однак некомуністичні робітники в деяких копальнях працюють, під охороною поліції, бо їм загрожують комуністи.

У Франції дивуються, що ще й досі не вернувся з Москви голова компартії Торез. Він поїхав святкувати ювілей «жовтневої революції». Думають, що йому Москва закидає якийсь «ухил», і тому він сидить під «дисциплінарним арештом».

## ІЗ П О Т І З О

\* Генеральний Секретар французької народної унії (де Голя) сказав, що вибори до парламенту дадуть цій партії щонайменше 190 мандатів.

\* В північній Сирії сталися поважні протиурядові демонстрації. Натовп протестував проти недовершення на пітрібний час пшениці. 30 осіб убито.

\* Румунський апеляційний суд в Букарешті обвинуватив 131 особу як військових злочинців.

\* Генрі Воллес, який недавно повернувся з Європи, сказав, що в таборах ДП панує велике перепопнення, а житлові умови нелюдські.

\* Відділ еміграції в Канаді повідомив, що вже заповнена праця для 15.000 осіб з 20.000 емігрантів, що їх Канада згодилася прийняти з таборів ДП в Німеччині. Прохання канадської промисловості про прийняття 15.000 працівників поладнав позитивно комітет для еміграційних справ. Дотепер перевезено в Канаду 3.533 робітників.

\* Президент Трумен призначив шістьох міністрів як членів комітету безпеки. На випадок війни цей Комітет буде дорадником президента в справах військових, господарських і цивільної мобілізації.

\* В присутності комісії трьох великодержав розпочалися безпосередні голландсько-індонезійські переговори.

\* В Португалії, з причини неспокоїв, уряд завів неофіційну цензуру закордонних телеграм. Проти чотирьох генералів і певної кількості португальських офіцерів відбувається процес за державну зраду.

\* Відомий бельгійський науковець проф. Фаиден Беш заявив представникам преси, що сляпі зможуть бачити за допомогою малого апарату, приробленого до вбрання і сполученого срібними контактами з нервами очей.

\* Індуси по дорозі з Кашміру до Пакистану напали на валку магометанських утікачів. Зав'язалася боротьба між охороною і напасниками. 175 індусів убито, 500 взято в полон. Серед утікачів загинуло 300 осіб.

\* 5 осіб озброєних автоматичними пістолями вдерлося до еставського консульства в Парижі. У стероризованих урядовців консульства вони взяли 250.000 фр. та два чеки на поважну суму.

\* Швейцарська преса повідомляє, що російські органи безпеки закінчили слідство в справі багатьох випадків державної зради і пропачі важливих таємних державних документів та передали обвинувачених до воєнного трибуналу.

\* В англійському секторі Верліну заборонена діяльність «Культурбунду» протегованої совітами організації культурного відродження Німеччини. В американському секторі Німеччини «культурбунд» заборонений раніше.

\* До кінця березня 1948 р. В Британія задумує здемобілізувати дальших 400.000 вояків.

\* В Чехо-Словаччині продовжуються виступи комуністів проти партії народних соціалістів, яким закидають реакційну політику. Комуністи намагаються за всяку ціну розбити цю партію.

## Політичний огляд

### НІМЕЧЧИНА І ВЕЛИКОДЕРЖАВИ

Перед конференцією міністрів закордонних справ чотирьох великодержав у Лондоні (яка конференція має вирішити справу Німеччини) советський губернатор у Німеччині маршал Соколовський виступив 21 листопада на Міжсоюзній Контрольній Раді в Берліні з заявою, повною закидів обвинувачень супроти Америки, Англії та Франції. Насамперед, Соколовський твердить, що в американській зоні «відбувається військовий вишкіл німецької молоді під проводом американських інструкторів». Це чиста вигадка советського виробу і зроблена вона для пропаганди, щоб закрити факт-формування советсько-німецької армії в Москві.

Соколовський заявляє, що американці та англіїці не знищили німецької промисловості в західних зонах Німеччини, щоб збудувати підпору для «британсько-американського імперіалізму в центрі Європи». Це відважується твердити московський уряд, що вже 1945 р. почав воєнну продукцію в східній зоні Німеччини.

Соколовський проливає «крокодилячі сльози», мовляв, американці та англіїці беруть німецькі товари з Німеччини — за безціни і продають за кордоном за високі ціни. Одночасно Соколовський забуває, що саме Москва домагалася від Німеччини товарів з біжучої продукції, як репації. В дійсності Англія та Америка мусять доплачувати коштом своїх громадян на окуповану Німеччину, щоб не дати вмерти з голоду німецькій людині західних зон.

Маршал Соколовський заявляє, що, мовляв, американці та англіїці ведуть у Німеччині воєнну пропаганду проти СССР. Ця «пропаганда» така велика, що ще й досі установи для опіки над емігрантами в першу чергу радять їм їхати «на батьківщину», і то радять

усім, навіть старим емігрантам, що вже давно розпроцалися з «родиною».

Соколовський відважно твердить, що в західних зонах не допускається демократизація Німеччини, бо, мовляв, англо-американці не дозволили діяльності СЕД (об'єднана соціалістична — фактично комуністична — партія, утворена в советській зоні). Соколовський замовчує факт, що якраз советська влада перша не допустила діяльності німецької соціал-демократичної партії в своїй зоні. Тому англо-американці не дозволили у себе СЕД.

### ФРАНЦІЯ

Франція не виходить із політичної кризи. Праве крило (партія де Голя) і ліве крило (комуністи) загрожують нормальному розвитку парламентського життя. Вільшу активність проти демократичної більшості парламенту виявляє комуністична партія. Партія ген. Голя зростає коштом інших партій під гаслом національної єдності. Генерал казав, що прихильники національної єдності можуть лишатися членами своїх партій. Тепер, коли генерал починає ставити ширші вимоги щодо уряду, між його прихильниками настає замішання і розбіжність.

Уряд соціаліста Рамад'є був замінений урядом голови соціалістичної партії Леона Блюма. Але Блюм не зібрав більшості в парламенті. 22 листопада парламент висловив довіру новому урядові, що його зформував Моріс Шуман, дотеперішній міністер фінансів. Шуман — член католицької партії. До цього кабінету належать, окрім католиків, соціалісти і радикал-соціалісти.

Комуністи ведуть у Франції пропаганду і агітацію за «поворот комуністичної партії до влади». Для цього вдаються до страйків в цілій країні. Проти мобілізації комуністичних бойових відділів французький уряд завів часткову мобілізацію війська і покликів









